

ВОДИЧ ЗА ПОДРУЧЈЕ РАДА

Саобраћај

a

Завод за унапређивање образовања и васпитања

www.zuov.gov.rs

ВОДИЧ ЗА ПОДРУЧЈЕ РАДА

Саобраћај

Београд, 2023.

ВОДИЧ ЗА ПОДРУЧЈЕ РАДА

Саобраћај

Завод за унапређивање образовања и васпитања

Београд

2023. година

Садржај:

УВОД.....	1
ОПИС ПОДРУЧЈА РАДА	2
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛИ	6
ОПИСИ КВАЛИФИКАЦИЈА.....	9
ДУАЛНО ОБРАЗОВАЊЕ.....	29
НАСТАВНИ ПЛАНОВИ	30
МАТУРСКИ И ЗАВРШНИ ИСПИТ.....	62
ТАКМИЧЕЊА	64
ЗАНИМЉИВОСТИ	65
КОРИСНИ ЛИНКОВИ	66

УВОД

Водич за подручје рада саобраћај, намењен је ученицима, родитељима, наставницима, директорима и свим учесницима у образовном процесу. Прегледни приказ широког спектра информација које се односе на квалификације које се тренутно образују у овом подручју од користи је школама које конкуришу за одређене образовне профиле. Водич садржи важне податке потребне за планирање уписа, припрему планова набавки, као и планирање стручних кадрова. Једноставно и прегледно приказани су подаци о квалификацијама, наставним плановима према којима се реализује образовни процес, правилницима о степену и врсти образовања наставника, стручних сарадника и помоћних наставника, норматива у погледу простора, опреме и наставних средстава за остваривање планова и програма образовања. Ученицима и њиховим родитељима представљене су корисне информације о описима квалификација и школама у које образују ученике у подручју рада саобраћај. Савремени трендови мењају динамику образовног процеса и неопходна су стална прилагођавања, тако да овај водич представља поуздан извор информација о предметима који се изучавају у образовним профилима, о такмичењима и занимљивостима везаним за област саобраћаја.

ОПИС ПОДРУЧЈА РАДА

Подручје рада саобраћај подељено је на уже области према видовима саобраћаја:

- » друмски саобраћај и транспорт;
- » железнички саобраћај и транспорт;
- » водни саобраћај;
- » ваздушни саобраћај;
- » птт саобраћај;
- » логистика, интерmodalни и унутрашњи транспорт.

Група друмски саобраћај и транспорт

Друмски саобраћај и транспорт је најзаступљенији у систему средњег стручног образовања у подручју рада саобраћај. Образовни профили засновани на стандардима квалификација омогућавају ученицима стицање знања, вештина и ставова, односно компетенција за обављање послова у области друмског саобраћаја и транспорта: послови организације транспорта терета и путника, административно-комерцијални послови у транспортним и саобраћајним компанијама и техничким прегледима, посао возача теретних моторних возила, вршење обуке вожње кандидата за возаче и др. Активни образовни профили у овој области су: техничар друмског саобраћаја, возач моторних возила, инструктор вожње (специјалистичко образовање) и немодернизоване образовне профиле за специјалистичка звања (возач аутобуса – специјалиста, возач тролејбуса – специјалиста, возач трамваја – специјалиста и техничар друмског саобраћаја – специјалиста).

Група железнички саобраћај и транспорт

Железнички саобраћај и транспорт је у процесу модернизације и у систему средњег стручног образовања у подручју рада саобраћај традиционално има значајну улогу. Образовни профили засновани на стандардима квалификација омогућавају ученицима стицање знања, вештина и ставова, односно компетенција за обављање послова у области железничког саобраћаја и транспорта: послови организације транспорта терета и путника на железници, административно-комерцијални послови

у транспортним и саобраћајним компанијама на железници, послови службе вуче, послови у инфраструктури железнице и др. Активни образовни профили у овој области су: техничар вуче, техничар управљања железничким саобраћајем, транспортни техничар у железничком саобраћају (имају и ППНУ за дуални модел) и техничар безбедности железничког саобраћаја (сви са новим стандардима квалификација), док из система постепено излазе образовни профили који су замењени новим, саобраћајно-транспортни техничар, техничар техничко-колске делатности, транспортни комерцијалиста, возовођа и кондуктер у железничком саобраћају.

Група водни саобраћај

Природни ресурси којима располаже Србија, природни положај и погодност великих река и канала за пловидбу не користе се у довољној мери. Развој водног саобраћаја на унутрашњим пловним путевима у Републици Србији има стратешки значај за повећање конкурентности домаће привреде и унапређење заштите животне средине. Стандардизација квалификација створила је повољан амбијент за модернизацију образовних профиле за занимања у области водног саобраћаја и ученици имају могућност да се кроз школовање припреме за послове које обавља посада, уз могућност даљег напредовања до највиших звања на бродовима у унутрашњој пловидби. Активни образовни профили у овој области су: научни техничар – речни смер, бродовођа (у процесу модернизације) и научни техничар – поморски смер (не уписује се).

Група ваздушни саобраћај

Развој ваздушног саобраћаја је веома интензиван у Републици Србији, велика су улагања у инфраструктуру, отварају се нови аеродроми за комерцијални саобраћај и сваке године бележи се раст броја путника. Остварено је повезивање наше земље са удаљеним дестинацијама широм планете интерконтиненталним летовима са домаћих аеродрома, пружају се услуге највећим међународним авио-компанијама, обавља се контрола безбедности ваздушног саобраћаја на небу изнад Србије, Црне Горе и дела Босне и Херцеговине, уз примену најсавременијих светских и европских стандарда. Стандардизација квалификација у области ваздушног саобраћаја у надлежности је европских тела и домаћа регулатива потпуно прати све измене, тако да су образовни профили актуелни и веома популарни међу ученици који имају

могућност да се кроз школовање припреме за послове које обављају запослени на аеродромима, у контроли летења и у авио-компанијама. Активни образовни профили у овој области су: техничар ваздушног саобраћаја (настава на српском и билингвална настава на енглеском и српском језику), техничар ваздушног саобраћаја за спасавање, техничар ваздушног саобраћаја за безбедност, техничар за безбедност информационо-комуникационих система у ваздушном саобраћају.

Група ПТТ саобраћај

Данас потпуно раздвојени системи поштанског и телекомуникационог саобраћаја развијали су се дуго година кроз државни систем поште који је пружао поштанске, телеграфске и телефонске услуге. Либерализација тржишта услуга омогућила је улазак приватних оператора који пружају услуге брзе поште, телекомуникационе услуге фиксне, мобилне телефоније и интернет саобраћаја, као и услуга у вези са платним прометом и дистрибуцијом телевизијског (и радио) сигнала преко кабла и сателита. Динамичан развој сектора телекомуникација и зависност од електротехничких система који се користе, телекомуникациони саобраћај су приближиле подручју рада електротехника, изузев пружања телекомуникационих услуга као чисто саобраћајне делатности. Занимања која су актуелна у овој области су оператор у пошти, шалтерски службеник у пошти, агент продаје (саветници и продавци на продајним местима оператора).

Пошта Србије је иницирала модернизацију образовног профиле техничар птт саобраћаја и након усвајања стандарда квалификације Техничар поштанског саобраћаја и телекомуникационих услуга, у овој области активан је модернизован образовни профил истог назива.

Група логистика, интерmodalни и унутрашњи транспорт

Добра организација унутрашњег транспорта, токова залиха и готових производа подижу ефикасност производње. Савремени појам „логистика“ постаје синоним процес управљања залихама и истовремено има далеко шире значење, у смислу ефикасног система транспорта различитих роба у право време и на право место. Експлоатационе предности појединих видова саобраћаја, када се правилно планирају транспортни процеси омогућавају ефикасније и јефтиније задовољење транспортних захтева, бољу транспортну услугу кроз примену интермодалног

транспорта. Занимања референта у логистичким и шпедитерским предузећима, у организацији транспорта у лукама, терминалима, логистичким центрима, на аеродромима и други послови у организацији транспорта унутар великих индустријских система и послови непосредне манипулације теретом захтевају стручна знања из ове области.

Активни модернизовани образовни профили су: техничар за логистику и шпедицију (замењује образовни профил техничар унутрашњег транспорта који излази из система) и руковац средствима унутрашњег транспорта.

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛИ

У подручју рада саобраћај се образују следећи профили/ квалификације:

КВАЛИФИКАЦИЈА / ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ	НОКС НИВО	Просветни гласник са правилником о плану и програму
Техничар друмског саобраћаја	4	8/18, 4/19
Техничар вуче	4	10/13, 11/13, 8/21
Саобраћајно-транспортни техничар	4	10/13, 11/13
Транспортни комерцијалиста	4	10/13, 11/13
Техничар ПТТ саобраћаја	4	10/13, 11/13
Техничар поштанског саобраћаја и телекомуникационих услуга	4	2/22
Техничар унутрашњег транспорта	4	10/13, 11/13
Техничар за логистику и шпедицију	4	5/17, 8/21
Наутички техничар – речни смер	4	10/13, 11/13, 8/21
Техничар ваздушног саобраћаја	4	10/15, 3/16, 15/18, 2/20, 5/20
Техничар ваздушног саобраћаја – енглески језик, српско-енглески	4	15/18, 5/20
Техничар ваздушног саобраћаја за безбедност	4	10/15, 3/16, 15/18, 2/20, 5/20
Техничар ваздушног саобраћаја за спасавање	4	10/15, 3/16, 15/18, 2/20, 5/20
Техничар за безбедност информационо- комуникационих система у ваздушном саобраћају	4	7/19, 5/20, 15/20
Техничар управљања железничким саобраћајем	4	12/22
Транспортни техничар у железничком саобраћају	4	12/22
Техничар безбедности железничког саобраћаја	4	12/22
Возач моторних возила	3	8/18, 4/19
Возовођа	3	10/13
Кондуктер у железничком саобраћају	3	10/13
Руковалац средствима унутрашњег транспорта	3	10/13, 8/21
Бродовођа	3	10/13

Образовни профили за које је израђен стандард квалификације:

- » Техничар друмског саобраћаја,
- » Техничар вуче,
- » Техничар поштанског саобраћаја и телекомуникационих услуга,
- » Техничар за логистику и шпедицију,
- » Научни техничар – речни смер,
- » Техничар ваздушног саобраћаја,
- » Техничар ваздушног саобраћаја за безбедност,
- » Техничар ваздушног саобраћаја за спасавање,
- » Техничар за безбедност информационо-комуникационих система у ваздушном саобраћају,
- » Техничар управљања железничким саобраћајем,
- » Транспортни техничар у железничком саобраћају,
- » Техничар безбедности железничког саобраћаја,
- » Возач моторних возила,
- » Руковалац средствима унутрашњег транспорта.

Образовни профили који немају стандард квалификације и чији наставни планови и програми из области железничког саобраћаја постепено излазе из система. Обухваћени образовни профили у четврогодишњем трајању су:

- » Техничар техничко-колске делатности,
- » Саобраћајно-транспортни техничар,
- » Транспортни комерцијалиста.

Образовни профили за које се ученици образују по старим наставним плановима и програмима (немају израђен стандард квалификације) и постепено излазе из система:

- » Техничар унутрашњег транспорта (4-годишњи програм),
- » Возовођа,
- » Кондуктер у железничком саобраћају,
- » Бродовођа.

За образовни профил Техничар унутрашњег транспорта, кроз процес припреме стандарда квалификације израђен је стандард квалификације Техничар за логистику и шпедицију и истоимени профил замењује стари.

Када је реч о трогодишњим образовним профилима са листе (Бродовођа, Возовођа и Кондуктер у железничком саобраћају), потреба да се покрене иницијатива за припрему стандарда квалификација није потврђена и разматра се перспектива образовања ученика на нивоу 3 кроз нове квалификације.

Образовни профили прилагођени за реализацију по моделу дуалног образовања:

- » Техничар вуче,
- » Техничар поштанског саобраћаја и телекомуникационих услуга,
- » Техничар за логистику и шпедицију,
- » Научички техничар – речни смер,
- » Техничар ваздушног саобраћаја,
- » Техничар ваздушног саобраћаја за безбедност,
- » Техничар ваздушног саобраћаја за спасавање,
- » Техничар за безбедност информационо-комуникационих система у ваздушном саобраћају,
- » Техничар управљања железничким саобраћајем,
- » Транспортни техничар у железничком саобраћају.

ОПИСИ КВАЛИФИКАЦИЈА

ВОЗАЧ МОТОРНИХ ВОЗИЛА

Општи подаци

- Ниво III
- Трајање 3 године
- Заснована на опису рада, циљевима и исходима стручног образовања
- Група друмски саобраћај

Циљ образовања

Осспособљавање лица за управљање теретним моторним возилима и обављање осталих послова у друмском превозу терета.

Дужности - стручне компетенције

- Припремање документације и возила
- Управљање теретним моторним возилом
- Контрола терета у току утовара, транспорта и истовара
- Вођење документације и евиденције
- Преглед и нега возила
- Безбедност и здравље на раду

РУКОВАЛАЦ СРЕДСТВИМА УНУТРАШЊЕГ ТРАНСПОРТА

Општи подаци

- Ниво III
- Трајање 3 године
- Заснована на опису рада, циљевима и исходима стручног образовања
- Група логистика, интермодални и унутрашњи транспорт

Циљ образовања

Оспособљавање ученика за самостално обављање послова припреме, прегледа и употребе средстава унутрашњег транспорта (виљушкара, дизалица, утоваривача, подизних платформи, транспортера и сл.) уз поштовање мера безбедности и заштите здравља на раду.

Дужности - стручне компетенције

- Припрема и провера исправности средстава унутрашњег транспорта пре пуштања у рад
- Управљање и руковање средствима унутрашњег транспорта
- Превентивно одржавање средстава унутрашњег транспорта
- Предузимање мера безбедности и здравља на раду, заштите животне средине и заштите од пожара
- Кључне компетенције

КОНДУКТЕР У ЖЕЛЕЗНИЧКОМ САОБРАЋАЈУ

Општи подаци

- Ниво III
- Трајање 3 године
- Заснована на опису послова и задатака, циљевима и задацима предмета
- Група железнички саобраћај

Циљ образовања

Оснапобљавање ученика за обављање послова кондуктера у железничком саобраћају.

Дужности - стручне компетенције

- Преглед и контрола возних исправа и продаја возних карата
- Опслуживање путника (информације, упутства, помоћ при уласку и изласку из воза и сл.)
- Безбедност путника у возу (контрола врата, прозора и пролаза и понашања путника)
- Хигијенско-технолошки послови на возу (чистота кола, проветравање, грејање, правилна употреба опреме и уређаја у купеима и колима и сл.)
- Вођење евиденција

ВОЗОВОЋА

Општи подаци

- Ниво III
- Трајање 3 године
- Заснована на опису послова и задатака, циљевима и задацима предмета
- Група железнички саобраћај

Циљ образовања

Оспособљавање ученика да непосредно учествује у регулисању железничког саобраћаја на терминалу или у комбинованим условима.

Дужности - стручне компетенције

- Пописује воз у полазним станицама
- Врши проверу исправности кола и товарног прибора
- Припрема и саставља путне листове
- Утврђује да ли је обезбеђен потребан број кочница за кочење воза
- Израђује извештај о саставу возова
- Води рачуна о раду воза током путовања, узимању и остављању кола у успутним станицама
- По потреби обавља и друге послове у вези са безбедношћу возова

БРОДОВОЂА

Општи подаци

- Ниво III
- Трајање 3 године
- Заснована на опису послова и задатака, циљевима и задацима предмета
- Група водни саобраћај

Циљ образовања

Оспособљавање ученика за обављање послова бродовође у речном саобраћају.

Дужности - стручне компетенције

- Управљање пловидбом и маневрисање
- Сигнализација другим пловилима током пловидбе
- Учествовање у спасавању путника, посаде и терета у случају хаварије брода
- Вођење бродског дневника и осталих евидентија о броду и товару

ТЕХНИЧАР ДРУМСКОГ САОБРАЋАЈА

Општи подаци

- Ниво IV
- Трајање 4 године
- Заснована на опису рада, циљевима и исходима стручног образовања
- Група друмски саобраћај

Циљ образовања

Оспособљавање ученика за организацију превоза у путничком и теретном друмском саобраћају.

Дужности - стручне компетенције

- Припрема документације за возача и возило
- Организација превоза у путничком и теретном саобраћају
- Унутрашња контрола саобраћаја
- Вођење евиденције и документације
- Учествовање у изради пројектне документације

ТЕХНИЧАР ВУЧЕ

Општи подаци

- Ниво IV
- Трајање 4 године
- Заснована на опису рада, циљевима и исходима стручног образовања
- Група железнички саобраћај

Циљ образовања

Оспособљавање ученика за обављање послова машиновође у железничком саобраћају (за припрему и преглед вучног возила за експлоатацију, вршење примопредаје у почетној/крајњој станици или јединици вуче, за управљање и контролу рада вучног возила током вожње уз предузимање мера безбедности и здравља на раду, заштите животне средине и заштите од пожара).

Дужности - стручне компетенције

- Припрема и преглед вучног возила за експлоатацију
- Примопредаја вучног возила у почетној/крајњој станици или јединици вуче
- Управљање и контрола рада вучног возила
- Предузимање мера безбедности и здравља на раду, заштите животне средине и заштите од пожара
- Кључне компетенције

ТЕХНИЧАР УПРАВЉАЊА ЖЕЛЕЗНИЧКИМ САОБРАЋАЈЕМ

Општи подаци

- Ниво IV
- Трајање 4 године
- Заснована на опису рада, циљевима и исходима стручног образовања
- Група железнички саобраћај

Циљ образовања

Освртавање ученика за обављање послова отправника возова и техничара железничког саобраћаја (регулисање саобраћаја возова, организација и контрола рада станичног и возног особља, односно пријем и отпрема воза, те руковање савременим системима за управљање и надзор железничког саобраћаја, уз поштовање регулативе из области железничког саобраћаја и прописаних мера безбедности и здравља на раду).

Дужности - стручне компетенције

- Регулисање саобраћаја возова
- Организација и контрола рада станичног и возног особља
- Пријем и отпрема воза
- Руковање савременим системима за управљање и надзор железничког саобраћаја
- Кључне компетенције

ТРАНСПОРТНИ ТЕХНИЧАР У ЖЕЛЕЗНИЧКОМ САОБРАЋАЈУ

Општи подаци

- Ниво IV
- Трајање 4 године
- Заснована на опису рада, циљевима и исходима стручног образовања
- Група железнички саобраћај

Циљ образовања

Оспособљавање ученика за обављање послова службеника за продају путних карата и службеника на инфо-пулту, кондуктера у железничком саобраћају и техничара железничког саобраћаја (пружање информација о саобраћају возова и презентација железничке услуге различитим корисницима, те обављање других транспортно-комерцијалних послова у превозу робе и путника, као и организационих и техничких послова у оквиру транспортне и колске службе, коришћење информационог система железнице, апликативних софтвера, уређаја и других средства за подршку при организацији, праћењу и обезбеђивању безбедног и уредног железничког саобраћаја).

Дужности - стручне компетенције

- Информисање и комуникација са корисницима железничких услуга у превозу робе и путника
- Припрема документације и вођење евиденција транспортно-комерцијалних послова у железничком превозу робе
- Припрема документације и вођење евиденција транспортно-комерцијалних послова у железничком превозу путника
- Учешће у техничком надзору и пословима у оквиру колске и транспортне службе
- Кључне компетенције

ТЕХНИЧАР БЕЗБЕДНОСТИ ЖЕЛЕЗНИЧКОГ САОБРАЋАЈА

Општи подаци

- Ниво IV
- Трајање 4 године
- Заснована на опису рада, циљевима и исходима стручног образовања
- Група железнички саобраћај

Циљ образовања

Оснапобљавање ученика за обављање послова прегледача железничких кола, возовође – спроводника возова и техничара железничког саобраћаја (спровођење техничких прегледа вучених возила, појединачно и у возовима, контрола исправности састава воза, вршење пробе кочница, контрола безбедности товарења и осигурања товара теретних кола, сачињавање обавезне евиденције коју води железнички превозник, извршење специфичних техничко-оперативних поступака у ситуацијама које могу да угрозе безбедност саобраћаја или да утичу на функционалност вучених возила).

Дужности - стручне компетенције

- Технички преглед вучених возила, појединачно и у возовима
- Контрола исправности састава воза и вршење пробе кочница
- Контрола безбедности товарења и осигурања товара теретних кола
- Сачињавање евиденција железничког превозника у вези са саставом и кочењем воза
- Кључне компетенције

САОБРАЋАЈНО-ТРАНСПОРТНИ ТЕХНИЧАР (ОТПРАВНИК ВОЗОВА)

Општи подаци

- Ниво IV
- Трајање 4 године
- Заснована на опису послова и задатака, циљевима и задацима предмета
- Група железнички саобраћај

Циљ образовања

Оснапобавање ученика за обављање послова отправника возова (вршење саобраћајно-техничких, путничко-комерцијалних и транспортно-комерцијалних послова на железници, ради осигурања безбедног улаза, излаза и пролаза возова у станици и надзора над кретањем возова на делу пруге до суседних станица).

Дужности - стручне компетенције

- Праћење хода возова на прузи
- Информисање путника у станици о кретању возова
- Обезбеђивање вожње пружних возила
- Руковање сигнално-сигурносним уређајима
- Дочекивање и отправљање возова
- Контрола правилног састава возова
- Пријем, сређивање и испостављање пропратних возних исправа
- Издавање наредби и надзор над маневрисањем
- Надзор над утоваром пртљага и тако даље

ТРАНСПОРТНИ КОМЕРЦИЈАЛИСТА

Општи подаци

- Ниво IV
- Трајање 4 године
- Заснована на опису послова и задатака, циљевима и задацима предмета
- Група железнички саобраћај

Циљ образовања

Оспособљавање ученика за обављање транспортно-комерцијаних послова на железници (саставља закључке благајне, врши дневни и месечни обрачун станичне благајне, даје информације о реду вожње, саобраћању возова, ценама, води прописану евиденцију, врши примопредају благајне у смени и др.).

Дужности - стручне компетенције

- Обављање транспортно-комерцијаних послова
- Презентација понуде железнице
- Давање свих потребних информација путницима и пословним сарадницима
- Вођење благајне
- Наплата превознине и других накнада
- Снабдевање возопратног особља превозним исправама

Општи подаци

- Ниво IV
- Трајање 4 године
- Заснована на опису послова и задатака, циљевима и задацима предмета
- Група ПТТ саобраћај

Циљ образовања

Оспособљавање ученика за обављање свих поштанских услуга (пријем и расподелу пошиљака, израда поштанско-царинске документације, пружање услуга новчаног пословања и др.).

Дужности - стручне компетенције

- Обављање преузимања и расподеле пошиљака и новчаних докумената
- Израда поштанско-царинске документације за пошиљке
- Руковање новцем и другим благајничким средствима
- Задуживање и раздуживање поштара исплатним документима и новцем

ТЕХНИЧАР ПОШТАНСКОГ САОБРАЋАЈА И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНИХ УСЛУГА

Општи подаци

- Ниво IV
- Трајање 4 године
- Заснована на опису рада, циљевима и исходима стручног образовања
- Група ПТТ саобраћај

Циљ образовања

Оснапобљавање ученика за обављање поштанских, поштанско-финансијских, поштанско-логистичких послова и пружање телекомуникационих услуга у пошти или код оператора у телекомуникационом саобраћају (кориснички центри оператора мобилне/фиксне телефоније, кабловске телевизије и интернета).

Дужности - стручне компетенције

- Планирање и организација рада на радном месту у јединицама поштанске мреже
- Пружање поштанских и поштанско-логистичких услуга
- Пружање поштанско-финансијских услуга
- Пружање телекомуникационих услуга
- Вођење комуникације са корисницима услуга у информативним центрима
- Кључне компетенције

ТЕХНИЧАР УНУТРАШЊЕГ ТРАНСПОРТА

Општи подаци

- Ниво IV
- Трајање 4 године
- Заснована на опису послова и задатака, циљевима и задацима предмета
- Група логистика, интерmodalни и унутрашњи транспорт

Циљ образовања

Освртавање ученика за обављање послова у непосредној производњи транспортних и претоварних услуга и за административне послове у области унутрашњег транспорта, послове саобраћајно-претоварног оператора, оператора претоварног постројења, оператора жичара и сл.

Дужности - стручне компетенције

- Диспечерски послови распоређивања транспортних радника и претоварне механизације
- Вођење евиденције о учинку транспортних радника и руковалаца претоварним машинама, израда извештаја
- Контрола техничког одржавања механизације за претовар и др.
- Планирање и организација пријема и отпреме робе и комуникација са наручиоцима услуга
- Обрачун цена и израда понуда за шпедитерске услуге и послове
- Контролисање превозних исправа
- Обављање послова у вези са царинањем робе

Општи подаци

- Ниво IV
- Трајање 4 године
- Заснована на опису рада, циљевима и исходима стручног образовања
- Група логистика, интерmodalни и унутрашњи транспорт

Циљ образовања

Оспособљавање ученика за организовање превоза робе, посредовање и заступање при царинским пословима, организовање складиштења и руковања робом и праћење унутрашњег тока робе.

Дужности - стручне компетенције

- Организација превоза робе
- Посредовање и заступање при царинским пословима
- Организација складиштења и руковања робом
- Праћење унутрашњег тока робе

ТЕХНИЧАР ВАЗДУШНОГ САОБРАЋАЈА

Општи подаци

- Ниво IV
- Трајање 4 године
- Заснована на опису рада, циљевима и исходима стручног образовања
- Група ваздушни саобраћај

Циљ образовања

Оспособљавање ученика за земаљско опслуживање ваздухоплова на ваздухопловном пристаништу и планирање и припрему лета.

Дужности - стручне компетенције

- Врши послове диспешера саобраћаја
- Врши послове контролора опслуге ваздухоплова, путника и ствари
- Врши послове припреме и планирања лета
- Врши послове балансирања ваздухоплова

ТЕХНИЧАР ВАЗДУШНОГ САОБРАЋАЈА ЗА БЕЗБЕДНОСТ

Општи подаци

- Ниво IV
- Трајање 4 године
- Заснована на опису рада, циљевима и исходима стручног образовања
- Група ваздушни саобраћај

Циљ образовања

Освособљавање ученика за спречавање радњи незаконитог ометања на аеродрому.

Дужности - стручне компетенције

- Праћење стања безбедности на аеродрому и поступање у ванредним ситуацијама
- Контрола приступа лица и возила обезбеђивано рестриктивној зони
- Контрола путника и ручног пртљага - Контрола предатог пртљага
- Контрола робе и поште

ТЕХНИЧАР ВАЗДУШНОГ САОБРАЋАЈА ЗА СПАСАВАЊЕ

Општи подаци

- Ниво IV
- Трајање 4 године
- Заснована на опису рада, циљевима и исходима стручног образовања
- Група ваздушни саобраћај

Циљ образовања

Оспособљавање ученика за трагање и спасавање, спасилачко - ватрогасно обезбеђивање аеродрома и снабдевање ваздухоплова горивом.

Дужности - стручне компетенције

- Врши трагање
- Врши спасавање
- Врши превенцију и заштиту од пожара
- Врши гашење пожара
- Врши пријем горива за ваздухоплове у складиште и снабдевање ваздухоплов горивом

ТЕХНИЧАР ЗА БЕЗБЕДНОСТ ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНИХ СИСТЕМА У ВАЗДУШНОМ САОБРАЋАЈУ

Општи подаци

- Ниво IV
- Трајање 4 године
- Заснована на опису рада, циљевима и исходима стручног образовања
- Група ваздушни саобраћај

Циљ образовања

Оспособљавање ученика за спречавање нарушавања безбедности информационо - комуникационих система у ваздушном саобраћају и спровођење прописаних безбедносних протокола.

Дужности - стручне компетенције

- Инсталирање и конфигурисање комуникационих уређаја на аеродрому
- Инсталирање и подешавање серверске инфраструктуре на аеродрому
- Вршење надзора информационог система у ваздухопловству
- Инсталирање и конфигурисање специфичних аеродромских система
- Израда документације

ДУАЛНО ОБРАЗОВАЊЕ

Дуално образовање је модел средњег стручног образовања у оквиру кога се знање стиче и у школи и у компанији. Учењем кроз рад ученици усвајају практична и применљива знања у реалном радном окружењу, у компанији.

Тренутно се у понуди система средњег стручног образовања у подручју рада саобраћај налази 10 образовних профиле, чији је План и програм наставе и учења прилагођен за реализацију по дуалном моделу образовања.

На бази прописаних исхода учења, школа у сарадњи са послодавцем, израђује План реализације учења кроз рад који садржи опис активности, место и динамику остваривања учења кроз рад.

Образовни профили прилагођени за реализацију по моделу дуалног образовања:

- Техничар вуче
- Техничар управљања железничким саобраћајем
- Транспортни техничар у железничком саобраћају
- Техничар поштанског саобраћаја и телекомуникационих услуга
- Техничар за логистику и шпедицију
- Наутички техничар – речни смер
- Техничар ваздушног саобраћаја
- Техничар ваздушног саобраћаја за безбедност
- Техничар ваздушног саобраћаја за спасавање
- Техничар за безбедност информационо-комуникационих система у ваздушном саобраћају

НАСТАВНИ ПЛНОВИ

За образовне профиле који су наведени у претходном делу (модернизовани образовни профили засновани на стандардима квалификација), биће приказани делови планова наставе и учења. Детаљан приказ планова са изборним предметима и додатним облицима васпитнообразовног рада као и приказ програма наведених квалификација се налази у бројевима Службених гласника / Просветних гласника који су приказани на страни бр. 5.

Овај приказ планова служи као оријентир кроз које предмете се остварују исходи компетенција које обухватају одређене квалификације као и основа за поређење начина остваривања одређених квалификација.

Ради лакшег разумевања планова који су приказани, потребно је нагласити да у стручном образовању постоји законски прописан однос општеобразовних и стручних предмета као и да све савремене квалификације у оквиру стручних предмета садрже предмете кроз који ће се стицати вештине односно увежбавати све оно што је научено кроз друге предмете. Овакви предмети управо представљају сублимацију свих знања и вештина неопходних за обављање одређеног посла. Зато се у оквиру ових предмета реализује и блок настава која често подразумева и одлазак код послодавца и упознавање са карактеристикама занимања за која се образују ученици.

ВОЗАЧ МОТОРНИХ ВОЗИЛА

Напомена:**Ученик бира са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

ВОЗОВОЂА	I РАЗРЕД												II РАЗРЕД												III РАЗРЕД												УКУПНО			
	недељно				годишње				недељно				годишње				недељно				годишње				недељно				годишње				укупно							
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ										
Б1: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	8	2	296	74		19	4	560	140	60	17	4	510	120	120	1471	334	180	1880										74											
1. Основи саобраћаја и транспорта	2	74		2	70																									74										
2. Железничка постројења	2	74		2	70																									144										
3. Информациони системи железнице																																								
4. Познавање робе са транспортном механизацијом																															70									
5. Основи саобраћајне психологије	2	74		3	105		4																							60										
6. Железнички саобраћај																															299									
7. Возна средства и вучна возова	2	74		2	70																																			
8. Превоз ствари																															165									
9. Средства осигурања и везе																															130									
10. Превоз путника																															60									
11. Употреба кола																															90									
12. Транспортно право, маркетинг и шпекулација																															60									
13. Практична настава																															120									
Б2: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ ПРЕМА ПРОГРАМУ ОБРАЗОВНОГ ПРОФИЛА																															180									
1. Изборни предмети према програму образовног профиле																															514									
Укупно Б1+Б2																																								
Укупно	10	370		23	760		21																								1880									

Напомена:**Ученик нема могућност избора са листе изборних општеса образовних или стручних предмета – стари програм

КОНДУКТЕР У ЖЕЛЕЗНИЧКОМ САОБРАЋАЈУ

Напомена:**Ученик нема могућност избора са листе изборних општеобразовних или стручних предмета – стари програм

БРОДОВОЋА	І РАЗРЕД, годишње												ІІ РАЗРЕД, годишње												ІІІ РАЗРЕД, годишње												УКУПНО годишње					
	недељно						недељно						недељно						недељно						недељно						недељно											
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ								
Б1: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	4	6	148	222	13	7	455	245	60	16	5	512	160	60	1115	627	120	1862	74	74	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	74											
1. Техничко цртање са нацртном геометријом	2	74																																								
2. Техничка механика																																										
3. Основи електротехнике																																										
4. Метеорологија са хидрологијом																																										
5. Бродска медицина са ХТЗ-ом																																										
6. Експлоатација бродова и лука																																										
7. Стабилитет и крицање брода																																										
8. Пловидбени прописи са сигнализацијом и правилима избегавања судара																																										
9. Речна навигација																																										
10. Пломарска навигација																																										
11. Теорија брова																																										
12. Пловидбено право																																										
13. Бродске машине и уређаји																																										
14. Електроника и телекомуникациони уређаји																																										
15. Практична настава																																										
Б1: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ ПРЕМА ПРОГРАМУ ОБРАЗОВНОГ ПРОФИЛА																																										
1. Изборни предмети према програму образовног профиле	4	6	148	222	13	7	455	245	60	16	5	512	160	60	1115	627	120	1862	760	760	732	732	732	732	732	732	732	732	732	732	732	732	732	732	732	732	732					
Укупно	10	370	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23							
Напомена:**Учењник нема могућност избора са листе изборних општеобразовних или стручних предмета – стари програм																																										

РУКОВАЛАЦ СРЕДСТВИМА УНУТРАШЊЕГ ТРАНСПОРТА

Напомена:*Ученик бира са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

ТЕХНИЧАР ДРУМСКОГ САОБРАЋАЈА

Напомена: ** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

Напомена: ** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовни или стручних предмета

ТЕХНИЧАР ВУЧЕ
по дуалном моделу образовања

ПРЕДМЕТИ	недељно	I РАЗРЕД			II РАЗРЕД			III РАЗРЕД			IV РАЗРЕД			недељно	годишње	укупно						
		Т	В	УКР	Т	В	УКР	Б	Т	В	УКР	Б	Т	В	УКР	Б	Т	В	УКР	Б		
		8	3	296	111	12	8	420	280	60	11	6	385	210	60	9	4	6	279	124	186	90
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ																						
1. Техничка физика	2	74																			74	
2. Основи саобраћаја и транспорта	2	74																			74	
3. Железничка возила	2	74	37	2	2	70	70														251	
4. Технологija железничког саобраћаја	2	74	2	2	70	70	30	2	1	70	35	30	2	2	62	62					533	
5. Техничко цртање са нацртном геометријом	2	74																			74	
6. Железничка постројења			2	70	2	70															140	
7. Саобраћајна психологија			2	70																	70	
8. Кончице и кочење			2	70	30	2	1	70	35	2			62		30	202	35	30	267			
9. Електрични уређаји			2	2	70	70															140	
10. Савремене технологије на железници			2		70	2	1	70	35												70	
11. Управљање електро-вучним возилима						3	3	105	105	30	3	4	93	124	30	198	229	60	487			
12. Управљање дизел-вучним возилима													2	2	62	62	30	62	30	154		
13. Предузетништво													2		2	62		62		62	62	
Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ													2	70	2	62		132			132	
Изборни предмет према 1 програму образовног профилак**													2	70	2	62						
1 Укупно А2+Б	8	3	296	111	12	8	420	280	60	11	(13**)	6	385	210	60	(11**)	4	6	(341**)	124	186	90
Укупно	11	407			20	760				17	(19**)		655		19	(21**)		679	(741**)			(2633**)
Напомена: ** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета																						

САОБРАЋАЈНО-ТРАНСПОРТНИ ТЕХНИЧАР

Напомена:**ученик нема могућност избора са листе изборних општеобразовних или стручних предмета – стари програм

Завод за унапређивање образовања и васпитања // www.zuov.gov.rs

ТЕХНИЧАР ПТТ САОБРАЋАЈА

Напомена: **Ученик неча могућност избора са листе изборних општеобразовних или стручних предмета – стари програм

ТЕХНИЧАР ПОШТАНСКОГ САОБРАЋАЈА И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНИХ УСЛУГА*

Напомена: * Поразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у блоку

** Ученик бира програма са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

ТЕХНИЧАР ПОШТАНСКОГ САОБРАЋАЈА И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНИХ УСЛУГА*
када се реализује по дуалном моделу*

Напомена:* Дуални модел подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, учење кроз рад код послодавца, вежбе, практичну наставу и учење кроз раду блоку

...ученик выбирает из листа избирательных бюллетеней определенную программу

ТЕХНИЧАР УНУТРАШЊЕГ ТРАНСПОРТА

Напомена:** Ученик нема могућност избора са листе изборних општеборавничких или стручних предмета – стари програм

ПТЕХНИЧАР ЗА ЛОГИСТИКУ И ШПЕДИЦИЈУ

Напомена: ** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

ТЕХНИЧАР ЗА ЛОГИСТИКУ И ШПЕДИЦИЈУ
по дуалном моделу образовања

A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	I РАЗРЕД												II РАЗРЕД												III РАЗРЕД											
	недељно				годишње				недељно				годишње				недељно				годишње				недељно				годишње							
	УК	Т	В	Р	УКР	Б	Т	В	УКР	Б	Т	В	УКР	Б	Т	В	УКР	Б	Т	В	УКР	Б	Т	В	УКР	Б	Т	В	УКР	Б						
1. Роба у логистици	3	105																																		
2. Саобраћајни системи	3	105																																		
3. Средства унутрашњег транспорта		3	105																																	
4. Транспортна средства		3	105																																	
5. Основи економије		2	70																																	
6. Пословни страни језик	2	70																																		
7. Складишта		3	105																																	
8. Међународна шпедиција																																				
Способност постоваве																																				
9. пословаве																																				
10. Логистика производње																																				
11. Интермодални транспорт																																				
12. Предузетништво																																				
13. Практична настава	60	6	210	60																																
Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ																																				
Изборни предмет према програму образовног профилак**																																				
1																																				
2 Укупно А2+Б	8	280	60	13	6	455	210	60	6	(7***)	12	210	60	420	60	4	(6**)	2	12	123	64	384*	60	(192***)	64	1073	64	1014	240	2391						
Укупно	8	340	19	725	(19***)	690	(725***)	(20***)	18	(700***)	636	(20***)	(2490***)	(2490***)	(2490***)	(2490***)	(2490***)	(2490***)	(2490***)	(2490***)	(2490***)	(2490***)	(2490***)	(2490***)	(2490***)	(2490***)	(2490***)	(2490***)	(2490***)	(2490***)						

Напомена: ** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

НАУТИЧКИ ТЕХНИЧАР – РЕЧНИ СМЕР

Водич за подручје рада Саобраћај

Саобраћај

- 2 -

3

-

—

4

Напоменда: ученик прида предмета ся списе изборных отишюю разумных или сірчуних предмета

**НАУЧНИКИ ТЕХНИЧАР – РЕЧНИ СМЕР
по дуалном моделу образовања**

Напомена: ** Ученик бира предмет са листе изборних општебразовних или стручних предмета

ТЕХНИЧАР ЗА ВАЗДУШНОГ САОБРАЋАЈА
по дуалном моделу образовања

ПРЕДМЕТИ	I РАЗРЕД												II РАЗРЕД												III РАЗРЕД											
	годишње				годишње				годишње				годишње				годишње				годишње				годишње				годишње							
	недељно	недељно	недељно	недељно	недељно	недељно	недељно	недељно	недељно	недељно	недељно	недељно	недељно	недељно	недељно	недељно	недељно	недељно	недељно	недељно	недељно	недељно	недељно	недељно	недељно	недељно	недељно	недељно	недељно	недељно	недељно					
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ	6	10	210	350	70	9	8	315	280	70	8	5	4	280	175	140	70	6	4	6	186	124	186	105	991	929	140	501	2551							
1. Физика	2	70																								70	70	35	35	70						
2. Хемија	2	70																								70	70	272	272	70						
3. Ваздушни саобраћај	1	1	35	35																						70	70	70	70	70						
4. Стручни енглески језик	2	70																								70	70	70	70	70						
5. Техничко цртање са нацртом	2	70																								105	105	105	105	105						
6. Геометријом	3	105																																		
7. Рачунарство и информатика	3	105																																		
8. Екологија и заштита животне средине	2	70																								70	70	70	70	70						
9. Обезбеђивање у цивилном ваздухопловству	1	35																								35	35	35	35	35						
10. Рачунари	2	70																								70	70	70	70	70						
11. Ваздухопловни проплиси																										35	35	35	35	35						
12. Будске могућности и ограничења																										35	35	35	35	35						
13. Ваздухопловна метеорологија																										35	35	35	35	35						
14. Теорија лета																										35	35	35	35	35						
15. Оперативне процедуре																										35	35	35	35	35						
16. Ваздухопловна навигација																										35	35	35	35	35						
17. Опасне Метеоролошки услови																										35	35	35	35	35						
18. Аутоматска обрада података																										70	70	70	70	70						
19. Безбедност ваздушног саобраћаја																										1	31	31	31	31						
20. Авиони	1	2	17	34	35																				17	34	34	34	34							
21. Хеликоптери	1	18	36	35	2	2	70	70	35															18	36	36	36	36								
22. Аеродроми																										70	70	70	70	70						
23. Транспорт у ваздушном саобраћају																										70	70	70	70	70						
24. Познавање ваздухоплова																										35	35	35	35	35						
25. Комуникације и планирање лета																										17	34	34	34	34						
26. Аеродромске оперативне процедуре																										2	2	2	2	2						
27. Аеродромска опрема																										31	31	31	31	31						
28. Маса и центар тежа																										18	18	18	18	18						
29. Аеродромска опрема																										62	62	62	62	62						
30. Аеродромска опрема																										97	97	97	97	97						
31. Маса и центар тежа																										35	35	35	35	35						
Б: ИБОРНИ ПРЕДЕЛ/И	2	70																								2	2	2	2	2						
1. Изборни предмети према профилу*	2	70																								272	272	272	272	272						
2. Укупно: А2+Б	6 (**18)	210 (**280)	350 (**385)	9 (**11)	8 (**19)	315 (**385)	280 (**385)	70 (**385)	8 (**385)	5 (**385)	4 (**385)	6 (**385)	280 (**385)	175 (**385)	140 (**385)	70 (**385)	6 (**385)	4 (**385)	6 (**385)	6 (**385)	6 (**385)	6 (**385)	6 (**385)	6 (**385)	6 (**385)	6 (**385)	6 (**385)	6 (**385)	6 (**385)	6 (**385)						
Σ	16 (**18)	630 (**700)	17 (**19)	665 (**735)	17 (**19)	665 (**735)	17 (**19)	665 (**735)	17 (**19)	665 (**735)	17 (**19)	665 (**735)	16 (**18)	601 (**663)	601 (**663)	601 (**663)	601 (**663)	601 (**663)	601 (**663)	601 (**663)	601 (**663)	601 (**663)	601 (**663)	601 (**663)	601 (**663)	601 (**663)	601 (**663)	601 (**663)	601 (**663)	601 (**663)						
																										2551 (**2833)	2551 (**2833)	2551 (**2833)	2551 (**2833)	2551 (**2833)						

**ТЕХНИЧАР ЗА ВАЗДУШНОГ САОБРАЋАЈА ЗА БЕЗБЕДНОСТ
по дуалном моделу образовања**

ТЕХНИЧАР ЗА ВАЗДУШНОГ САОБРАЋАЈА ЗА СПАСАВАЊЕ по дуалном моделу образовања

ТЕХНИЧАР ЗА БЕЗБЕДНОСТ ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНИХ СИСТЕМА УВАЗДУШНОМ САОВРАЋАЈУ
по друштвном моделу образовања

ПРЕДМЕТИ	недельно	І РАЗРЕД				ІІ РАЗРЕД				ІІІ РАЗРЕД				ІV РАЗРЕД				УКУПНО												
		годишње		годишње		недельно		годишње		недельно		годишње		недельно		годишње		недельно		годишње		годишње								
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН					
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	6	10	210	350	70	4	8	5	140	280	175	70	6	5	210	210	175	70	4	6	6	124	186	105	684	1026	350	501	2561	
1. Физика	2		70																						70	70				
2. Основе електротехнике и електронике	2	1	70	35																					70	35			105	
3. Ваздушни саобраћај	1	1	35	35																					35	35			70	
4. Стручни енглески језик	2		70	2																					272	272			272	
5. Примена рачунара у ваздушном саобраћају	2		70	2																					140	140			280	
6. Рачунарство и информатика	2		70																						70	70			70	
7. Екологија и заштита животне средине			2		70																			70	70			70		
8. Информационе технологије у ваздушном саобраћају																									35	35			35	
9. Законска регулација Тероризам у цивилном ваздухопловству																									70	70			70	
10. Дискретна математика																									70	70			70	
11. Безбедност рачунарских мрежа																									132	70			237	
12. Основи криптографије																									62	62			62	
13. Основи познавања ваздухоплова	1	2	17	34																					17	34			51	
14. Познавање ваздухоплова	18	36																							18	36			54	
15. Системи ваздухоплова			2	1		70	35																	70	35			105		
16. Аеродроми				2	2		70	70																70	70			140		
17. Оперативни системи					1	3		35	105															35	105			140		
18. Аеродромске мреже																									35	35			84	
19. Компјутеријациони системи																									35	35			91	
20. Системи за навигацију и надзор ваздушног саобраћаја																									93	70			225	
21. Сервери и заштита података																									62	62			272	
22. Интегрисани информациони системи за управљање одржавањем ваздухоплова																									272	272			272	
ВИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ	2	2	70	2	70	2	70	2	70	2	70	2	70	2	70	2	70	2	70	2	70	2	70	2	70	2	70			
1. Изборни предмети**	2		70			2		70			2			70			2		70			2		62			272			272
2. Укупног: А2+Б	(**8)	10	(**210)	350	70	(**4)	8	5	(**140)	280	175	70	6	5	(**210)	210	175	70	4	6	6	(**124)	186	105	(**956)	1026	350	501	(**2833)	
Σ	16 (**18)	630 (**700)	17 (**19)	665 (**735)	17 (**19)	6	5	(**3)	6	5	(**280)	210	175	70	4	6	6	(**18)	665 (**735)	16 (**18)	601 (**663)	684	1026	350	501	(**2833)				

ТРАНСПОРТНИ ТЕХНИЧАР У ЖЕЛЕЗНИЧКОМ САОБРАЋАЈУ

Напомене: * Підразуміває реалізацію наставе кроуз з теорійської настави, вреже, практичну наставу и наставу у блоку
** Ученик быва предметом с листа избироних општеобразованих или стручних предмет

ТРАНСПОРТНИ ТЕХНИЧАР У ЖЕЛЕЗНИЧКОМ САОБРАЋАЈУ
када се реализује по дуалном моделу*

Напомені: * Дуалні моделі подразумівають наставу від теоретичного до практичного навчання.

** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовни или стручних програма

ТЕХНИЧАР БЕЗБЕДНОСТИ ЖЕЛЕЗНИЧКОГ САОБРАЋАЈА

ТЕХНИЧАР УПРАВЉАЊА ЖЕЛЕЗНИЧКИМ САОБРАЋАЈЕМ

Напомена: * Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у блоку
** Ученик бира предмет са листе изборних општеборавних или стручних предмета

ТЕХНИЧАР УПРАВЉАЊА ЖЕЛЕЗНИЧКИМ САОБРАЋАЈЕМ

* Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у блоку
** Ученик бира предмет са листе изборних општебразовних или стручних предмета

Изборни предмети за профиле у подручју рада Саобраћај

Возач моторних возила

РБ	Стручни изборни програми	РАЗРЕД		
		I	II	III
Стручни програми				
1.	Механизација претовара		1	1
2.	Интегрални транспорт		1	1
3.	Саобраћајна етика		1	1

Напомена* ученик бира један предмет само једном у току школовања

Руковалац средствима унутрашњег транспорта

РБ	Листа изборних програма	РАЗРЕД		
		I	II	III
Стручни предмети				
1.	Саобраћајна психологија		1	1
2.	Шпедиција		1	1

Напомена: ** Ученик изборни предмет бира једном у току школовања (у другом или трећем разреду)

Техничар друмског саобраћаја

РБ	Стручни изборни програми	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети					
1.	Интегрални транспорт			2	
2.	Механизација претовара			2	
3.	Саобраћајно пројектовање*				2
4.	Трасологија				2

* Програм се реализује кроз вежбе

Техничар вуче

РБ	Листа изборних програма	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети					
1.	Стручни страни језик			2	2
2.	Управљање парним локомотивама*			2	2

Напомена: * Ученик изборни предмет бира једном у току школовања (у другом или трећем разреду)

Техничар поштанског саобраћаја и телекомуникационих услуга

РБ	Листа изборних програма	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети					
1.	Други страни језик			2	2
2.	Телекомуникационе мреже и технологије			2	
3.	Пословна информатика*			2	
4.	Филателија			2	
5.	Технологија курирских процеса			2	
6.	Маркетинг				2
7.	Осигурање				2
8.	Електронске услуге				2
9.	Статистика				2

Напомена: *) изборни програм реализује се кроз вежбе

На основу опреме и других могућности Школа формира своју листу изборних програма коју може да реализује. Оцена изборних програма је бројчана и улази у просек оцена.

Техничар за логистику и шпедицију

РБ	Листа изборних програма	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети					
1.	Вештине комуникације			1	
2.	Маркетинг услуга у логистици			1	
3.	Савремени логистички системи				2
4.	Ланци снабдевања				2

Напомена: ** Ученик изборни предмет бира једном у току школовања (у другом или трећем разреду)

Научички техничар – речни смер

РБ	Листа изборних програма	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети					
1.	Лучка постројења*			2	2
2.	Терестичка навигација			2	2
3.	Екологија и заштита речног екосистема*			2	2

Напомена: *Ученик изборни предмет бира једном у току школовања (у другом или трећем разреду)

Техничар ваздушног саобраћаја

РБ	Листа изборних програма	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети					
1.	Географија	2			
2.	Механика	2			
3.	Техничка механика са механизмима		2		
4.	Хемија		2		
5.	Прва помоћ			2	
6.	Аеродинамика и структура хеликоптера			2	
7.	Дронови				2
8.	Поступци у случају опасности на аеродрому				2

Техничар ваздушног саобраћаја за безбедност

РБ	Листа изборних програма	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети					
1.	Географија	2			
2.	Хемија	2			
3.	Национална историја државе и права		2		
4.	Физика		2		
5.	Предузетништво			2	
6.	Људски фактор			2	
7.	Социјална патологија				2
8.	Криминалистичке идентификације				2

Техничар ваздушног саобраћаја за спасавање

РБ	Листа изборних програма	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети					
1.	Географија	2			
2.	Механика	2			
3.	Национална историја државе и права		2		
4.	Хемија		2		
5.	Предузетништво			2	
6.	Људски фактор			2	
7.	Тероризам у цивилном ваздухопловству				2
8.	Моторна возила				2

Техничар за безбедност информационо-комуникационих система у ваздушном саобраћаја

РБ	Листа изборних програма	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети					
1.	Географија	2			
2.	Хемија	2			
3.	Историја ваздухопловства		2		
4.	Физика		2		
5.	Предузетништво			2	
6.	Људски фактор			2	
7.	Поступци у случају опасности на аеродрому				2
8.	Криминалистичке идентификације				2

Техничар безбедности железничког саобраћаја

РБ	Листа изборних програма	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети					
1.	Стручни страни језик			2	2
2.	Системи дијагностике и одржавања железничких возних средстава			2	
3.	Роботика и системи аутоматског управљања				2

Транспортни техничар у железничком саобраћају

Рб	Листа изборних програма	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети					
1.	Логистика и шпедиција			2	
2.	Маркетинг услуга у саобраћају и транспорту			2	
3.	Робно транспортни центри				2
4.	Савремене технологије транспорта				2

Техничар управљања железничким саобраћајем

Рб	Листа изборних програма	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети					
1.	Стручни енглески језик			2	2
2.	Саобраћајна психологије			2	
3.	Логистика и шпедиција				2

МАТУРСКИ И ЗАВРШНИ ИСПИТ

Матурски испит је један од елемената система обезбеђивања квалитета стручног образовања. Полагањем матурског испита у средњем стручном образовању, појединац стиче квалификацију неопходну за учешће на тржишту рада.

Матурским испитом се проверава да ли је ученик, по успешно завршеном четврогодишњем образовању, стекао стандардом квалификације прописана знања, вештине, ставове и способности, тј. стручне компетенције за занимање(а) за које се школовао у оквиру образовног профиле. Матурски испит састоји се од три независна испита:

- испит из српског језика и књижевности, односно језика и књижевности на којем се ученик школовао;
- испит за проверу стручно–теоријских знања;
- матурски практични рад.

Поред дипломе, сваки појединац полагањем оваквог испита стиче и тзв. додатак дипломи - Уверење о положеним испитима у оквиру савладаног програма за образовни профил, чиме се на транспарентан начин послодавцима представљају стечене компетенције и постигнућа ученика.

Концепт матурског испита заснован је на следећим принципима:

- уједначавање квалитета матурског испита на националном нивоу,
- унапређивање квалитета процеса оцењивања.

Уједначавање квалитета матурског испита на националном нивоу подразумева спровођење испита по једнаким захтевима и под једнаким условима у свим школама.

Унапређивање квалитета процеса оцењивања постиже се применом методологије оцењивања заснованог на компетенцијама, као валидног и објективног приступа вредновању компетенција.

Квалитет оцењивања посебно у домену поузданости и објективности, остварује се и увођењем делимично екстерног оцењивања. Представници послодавца, стручњаци у одређеној области, обучавају се и учествују као екстерни чланови комисија у оцењивању на матурском испиту.

За сваки образовни профил који је заснован на стандарду квалификација објављен је Приручник о полагању матурског испита којим се детаљно описује начин припреме, организације и реализације испита.

Приручници за образовне профиле на српском језику као и на језицима националних мањина на којима се реализују одређени образовни профили налазе се на сајту Завода за унапређивање образовања и васпитања:

>>> <https://zuov.gov.rs/zavrsni-ispit-i-maturski-ispit-srednje-strucno/>

Завршним испитом проверава се да ли је ученик, по успешно завршеном образовању за одговарајући трогодишњи образовни профил, стекао стручне компетенције прописане Стандардом квалификације.

Оцењивање стечености стручних компетенција врши се током реализације - извођења практичних радних задатака. Радни задаци формирани су на основу јединица компетенција и омогућавају проверу оспособљености ученика за примену знања, демонстрацију вештина и професионалних ставова у радном контексту. На овај начин је омогућено мерење знања, вештина, ставова и способности који одговарају Стандарду квалификације.

За сваки образовни профил који је заснован на стандарду квалификација објављен је Приручник о полагању завршног испита којим се детаљно описује начин припреме, организације и реализације испита.

Приручници за образовне профиле на српском језику као и на језицима националних мањина на којима се реализују одређени образовни профили налазе се на сајту Завода за унапређивање образовања и васпитања:

>>> <https://zuov.gov.rs/zavrsni-ispit-i-maturski-ispit-srednje-strucno/>

ТАКМИЧЕЊА

Такмичење ученика има за циљ примену знања ученика из предмета, повећање способности за рад и неговање такмичарског духа.

Организатори Републичких такмичења у подручју рада саобраћај су: Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Заједница саобраћајних школа Републике Србије и школа домаћин – организатор такмичења.

Републичка такмичења

РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА САОБРАЋАЈНИХ ШКОЛА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Право учешћа на такмичењу имају редовни ученици трећег/четвртог разреда из подручја рада Саобраћај – образовни профил Техничар друмског саобраћаја и Возач моторних возила. Екипу школе чини шест ученика (најмање једна такмичарка) и то по образовним профилима и дисциплинама:

- техничар друмског саобраћаја
- возач моторних возила „Б“ категорије
- возач моторних возила „Ц“ категорије.

Такмичење се састоји из два дела, и то:

1. теоретски део - тест знања и
2. практични део.

РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА САОБРАЋАЈНИХ ШКОЛА - РЕВИЈАЛНО

Право учешћа на такмичењу имају редовни ученици другог разреда саобраћајних школа свих образовних профиле. Екипу школе чини 2 (два) ученика, а такмичење је ревијалног карактера и састоји се из једног дела:

1. теоретски део - тест знања из основа саобраћаја и транспорта.

ЗАНИМЉИВОСТИ

Поред наведених Републичких такмичења, школе појединачно учествују и на другим такмичењима, смотрама и пројектима на националном и регионалном нивоу.

- Најважнија специфичност саобраћајних школа су здравствени услови за упис ученика, о чему се заинтересовани ученици и родитељи морају информисати код Министарства просвете, науке и технолошког развоја или непосредно у школама.
- Многе школе активно сарађују са привредним субјектима у области саобраћаја и транспорта на пројектима обука, доквалификација и преквалификација запослених.
- Заједница саобраћајних школа Републике Србије је носилац бројних активности унапређење знања лиценцираних кадрова за послове обуке кандидата за возаче.
- Средње саобраћајне школе образују инструкторе вожње за све категорије кроз одговарајуће програме специјалистичког образовања.
- Заједница саобраћајних школа је су-оснивач Међународног симпозијума „Интердисциплинарност саобраћаја и логистике“ у чији рад су укључене саобраћајне школе из свих држава – некадашњих република у СФРЈ.
- Заједница је организатор ревијалних такмичења ученика саобраћајних школа из земаља централне и југо-источне европе (Словенија, Хрватска, БиХ, Црна Гора, Македонија, Мађарска, Бугарска и Србија, са тенденцијом проширења).

КОРИСНИ ЛИНКОВИ

<https://zuov.gov.rs/zakoni-i-pravilnici/>

<https://zuov.gov.rs/strucno-obrazovanje-i-obrazovanje-odraslih/>

<http://www.upis.mpn.gov.rs/Cir/Pocetna>

http://azk.gov.rs/?page_id=75911

<https://pks.rs/strana/dualno-obrazovanje>

<http://www.zss.edu.rs/>

<http://www.abs.gov.rs/>

